

Lietuvos Respublikos Seimo
Sveikatos reikalų komiteto nariams

Vilnius
2015-04-21 Nr. 15/04-14

DĖL KAULŲ ČIULPŲ TRANSPLANTACIJŲ PASLAUGŲ KOKYBĖS UŽTIKRINIMO

2015 m. balandžio 22 d. Lietuvos Respublikos Sveikatos reikalų komiteto posėdyje bus svarstoma 2015-2025 metų transplantacijos programos ir kaulų čiulpų transplantacijų paslaugų kokybės užtikrinimo klausimas. Onkohematologinių ligonių bendrija „Kraujas“ (toliau – OHLB Kraujas), atstovaujanti sergančiųjų piktybinėmis kraujo ligomis interesus mūsų šalyje jau 15 metų, norėtų išsakyti savo nuomonę dėl kaulų čiulpų transplantacijų paslaugų kokybės užtikrinimo būtinumo.

2014 m. gruodžio 31 d. LR Sveikatos apsaugos ministrės įsakymu Nr. V-1462 buvo patvirtina 2015–2025 metų Transplantacijos programa, kuria steigiamas antras kaulų čiulpų transplantacijos centras Lietuvoje. Paminėtina, kad iki šiol pacientams transplantacijos, jau 15 metų yra atliekamos Vilniuje. Santariškių klinikose, jau atlikta virš 1500 transplantacijų, jų rezultatai prilygsta tarptautiniams Europos, Jungtinių Amerikos Valstijų rezultatams. Antro centro steigimo būtinybė yra abejotina. Kartu nusprendus steigti papildomą centrą, nesame tikri, ar visiems mūsų šalies pacientams bus sudarytos lygios galimybės ir sąlygos gauti vienodai kokybiškas, saugias kaulų čiulpų transplantacijų paslaugas.

Šiuo metu reikalavimai kaulų čiulpų transplantacijoms yra numatyti LR Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 9 d. įsakyme Nr. V-632 „Žmogaus kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos paslaugų, apmokamų iš Žmogaus ir audinių transplantacijos paprastųjų išlaidų finansavimo programos lėšų, teikimo reikalavimus, bazines kainas ir mokėjimo tvarkos aprašas“, kuriame išvardinti reikalavimai turi ypatingai didelę reikšmę pacientų gydymo rezultatams ir atspindi, koks sudėtingas yra šis gydymas ir kokie aukšti reikalavimai keliami technologijoms bei specialistų kvalifikacijai. Tačiau vadovaujantis šiuo teisės aktu KKLТ paslaugos nėra licencijuojamos. Taip pat kaulų čiulpų transplantacija nenurodyta kaip atskirai licencijuojama sveikatos priežiūros paslauga ir SAM 2004 m. gegužės 14 d. įsakyme Nr. V-364 „Dėl licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašų“.

2013 m. lapkričio 14 d. Nr. XII-593 priimtas Žmogaus audinių, ląstelių ir organų donorystės ir transplantacijos įstatymo 11 straipsnis numato, kad „... Žmogaus audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos paslaugas ir (ar) audinių banko paslaugas gali teikti tik juridiniai asmenys, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme (toliau – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas) **nustatyta tvarka gavę asmens sveikatos priežiūros licenciją šiai veiklai**“. Pagal padarinius paciento sveikatai kaulų čiulpų transplantacijos procedūra prilygsta organų transplantacijai (atskirai licencijuojama paslauga) bei viršija onkologijos chemoterapijos padarinius (atskirai licencijuojamos stacionarinės ir ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos). Deja, iki šiol kaulų čiulpų transplantacijos paslauga nėra licencijuojama. Ši poįstatyminio reguliavimo spraga sudaro sąlygas kaulų čiulpų transplantacijas atlikti bet kuriai gydymo įstaigai, netenkinančiai nustatytų reikalavimų,

bei gydytojams, kurie nėra įgiję pakankamos kvalifikacijos. Tai gali turėti itin skaudžių ir nepataisomų pacientams pasekmių bei apsunkina sveikatos priežiūros paslaugų kokybės kontrolę.

OHLB „Kraujas“, atstovaujanti kraujo vėžiu sergančių Lietuvos žmonių interesus, prašo užtikrinti pacientų saugumą bei transplantacijų kokybę bei **numatyti licencijavimo tvarką** teikti autologines ir alogenines kraujodaros ląstelių transplantacijos paslaugas, nustatant **aukštus bei vienodus** reikalavimus transplantacijas atliekančiam centrui, jo technologijoms, transplantacijas atliekančių specialistų kvalifikacijai bei transplantacijos paslaugų kokybei.

Onkohematologinių ligonių bendrijos „Kraujas“

Pirmininkė

Ieva Drėgvienė

OHLB „Kraujas“ misija – rūpintis onkohematologinėmis ligomis sergančiais pacientais ir visomis pastangomis prisidėti prie konstruktyvaus pacientų, gydytojų bei sveikatos politikų dialogo.